

Projectplan flora en fauna

Leersumsestraatweg 5 en 9 te Doorn

In opdracht van: Gemeente Utrechtse Heuvelrug

24 december 2019

Colofon

© 2019 Laneco / Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Tekst en samenstelling: ir. D. van Pijkeren

Projectleiding: ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 36.17.02

In opdracht van: Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Wijze van citeren: Pijkeren, D. van, 2019. *Projectplan flora en fauna Leersumsestraatweg 6 en 9 te Doorn.*
Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	PROJECTGEGEVENS	5
2	ECOLOGISCHE INVENTARISATIE	8
2.1	QUICK SCANS FLORA EN FAUNA.....	8
2.2	ONDERZOEK EN EFFECTEN OP HAZELWORM EN LEVENDBARENDE HAGEDIS	8
3	UITWERKING VOORWAARDEN ONTHEFFING	10
3.1	ALTERNATIEVEN.....	10
3.2	GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING.....	11
3.3	BELANG VAN DE INGREEP	13
4	MAATREGELEN	15
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	16
BIJLAGE 2	TOPOGRAFISCHE KAART	17

Separate bijlagen:

Bijlage A: Quick scan flora en fauna

Bijlage B: Aanvullende quick scan flora en fauna

Bijlage C: Rapportage ecologisch veldonderzoek

Bijlage D: Rapportage boomholtecontrole Leersumsestraatweg

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De gemeente Utrechtse Heuvelrug is voornemens om op een locatie van een voormalig transportbedrijf aan de Leersumsestraatweg 9 te Doorn, ook wel bekend als de locatie Opijnen, dertien woningen te realiseren. Hiervan zijn er vier al bestaand, en worden er negen bij geplaatst. Ook een deel van de tuin van de locatie Leersumsestraatweg 5 wordt betrokken bij dit plan. Op basis van onderzoek door Laneco (Brouwer, 2017, Brouwer, 2018 en Van Schie, 2019) zijn effecten op de wettelijk beschermde soorten levendbarende hagedis en hazelworm te verwachten. Daarom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig voor dit project. Na vooroverleg met de provincie (d.d. 9 oktober 2019) is besloten de woning binnen het plangebied, waarin verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger zijn vastgesteld, te behouden. Daarom wordt voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd.

Dit document is een project- en activiteitenplan Wet natuurbescherming voor ruimtelijke ingrepen dat is opgesteld ter begeleiding van de ontheffingsaanvraag. Het plan is opgesteld door Laneco. Laneco is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

1.2 PROJECTGEGEVENS

1. Wat is de naam van het project?

Leersumsestraatweg 5 en 9 te Doorn

2. Wat is het doel van het project?

De gemeente Utrechtse Heuvelrug is voornemens het terrein van de voormalige gemeentewerf te herontwikkelen. Op dit terrein is de realisatie van woningen gepland.

3. Werkzaamheden

De werkzaamheden in het plangebied zullen als volgt zijn:

- 1) Bouwrijp maken door het verwijderen van de bestaande verharding, bebouwing, vegetatie en opslag, en het aanbrengen van zand.
- 2) Het bouwen van woningen.

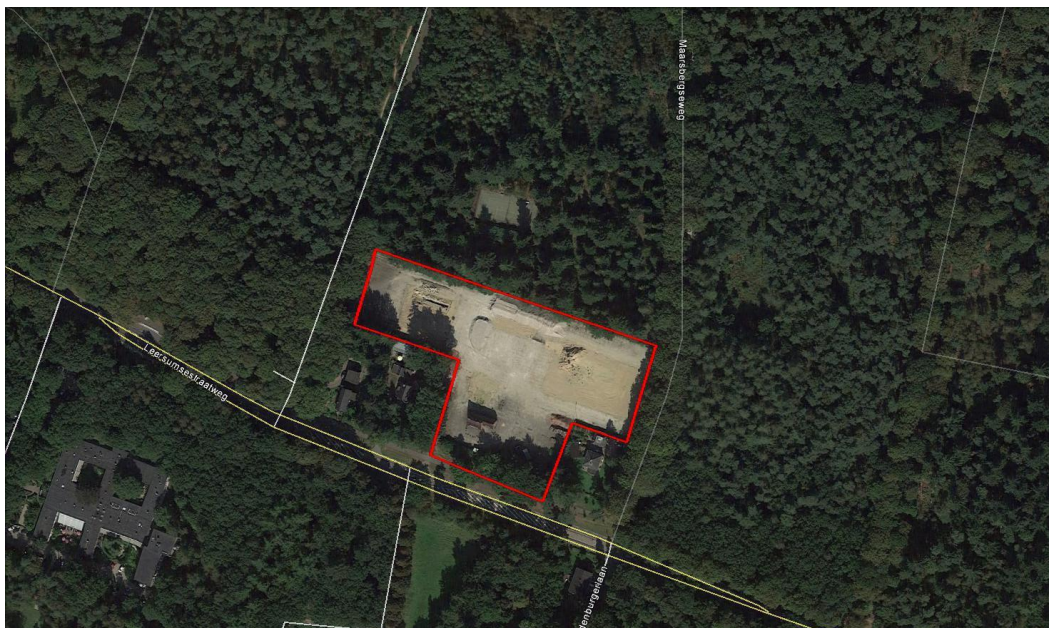
4. Wat is de planning van het project?

- Kwartaal 2 van 2020: start met verwijderen elementen;
- Kwartaal 1 van 2021: start verkoop;
- Na afronding verkoop (verwacht kwartaal 2 van 2021): start woonrijp maken

5. Wat is de locatie en omschrijving van het project?

Deel 1: het transportterrein

Deel 1 van dit plangebied ligt aan de Leersumsestraatweg 9 buiten de bebouwde kom van Doorn en wordt grofweg begrensd door de Sandenburgerlaan aan de oostkant, de Leersumsestraatweg aan de zuidkant, de Maarsbergseweg aan de westkant en een bosgebied aan de noordkant. Het plangebied wordt omgeven door bos- en heidegebieden, enkele vrijstaande woningen en provinciale en lokale infrastructuur. Het plangebied is nagenoeg volledig verhard en omgeven door hekwerken. Verspreid over het terrein liggen hopen zand, houtsnippers, snoeiafval en boomstammen. Aan de

zuidkant van het terrein staat één vrijstaande gemetselde woning met een gebogen dak met dakpannenbedekking.

Deelgebied 1: de voormalige transportlocatie

Deel 2: aanliggende tuin

Het plangebied is op te delen in verschillende delen, namelijk een deel van de afgescheiden tuin (afscheiding door Rododendron (cultivar)) van de tuin van de Leersumsestraatweg 5 en een verwilderd deel met fijnspar (Picea abies) en de bomenrij aangrenzend aan de Maarsbergseweg. Het deel van de tuin aan het woonhuis Leersumsestraatweg 5 bestaat uit een rododendronhaag, gecultiveerde tuinplanten en een houten schuurtje. De ondergrond is voor het grootste deel verhard. Op het verwilderde deel van het plangebied staan een houten tuinhuisje met bitumen dakbedekking en verscheidene bomen, waaronder witte paardenkastanje, hazelaar, douglasspar, beuk en gewone esdoorn zaailingen. De ondergroei bestaat voornamelijk uit klimop en gevlekte dovenetel. De bomenrij aan de Maarsbergseweg bestaat uit beuken en douglassparren. Onder de bomen is ondergroei aanwezig van gras en klimop en er ligt een strooisellaag van beukenblad. Binnen of nabij het plangebied zijn geen watergangen aanwezig.

Deelgebied 2: de aanliggende tuin

6. Duur ontheffing

De ontheffing wordt aangevraagd voor de duur van zes jaar, van 1 april 2020 tot 1 april 2026. Deze tijd wordt aangehouden om ruimte te houden in de planning, en rekening te houden met procedures rond het ruimtelijke plan.

2 ECOLOGISCHE INVENTARISATIE

2.1 QUICK SCANS FLORA EN FAUNA

In 2017 en 2019 zijn quick scans flora en fauna uitgevoerd in het plangebied (Brouwer, 2017 en Van Schie, 2019). Hierbij is geconstateerd dat binnen het plangebied de aanwezigheid van de volgende beschermde soort(groep)en niet kan worden uitgesloten: vleermuizen en gierzwaluw, en voor de laan aan de westzijde ook boommarter. Voor de randen van het terrein en de tuin is in de quick scan (Brouwer, 2017) de hazelworm reeds aangetoond en wordt de levendbarende hagedis verwacht. Na nader onderzoek kon het voorkomen van boommarter en boombewonende soorten vleermuizen worden uitgesloten. Gebouwbewonende soorten werden in de bestaande woning binnen het plangebied vastgesteld, na vooroverleg met de provincie is besloten deze woning te behouden en zodoende geen ontheffing aan te vragen voor het aantasten van deze verblijfplaatsen. Zie voor de uitgebreidere rapportages de bijlagen C en D.

Aan de westkant van het plangebied is oude bosgroeiplaats aanwezig. In deze oude bosgroeiplaats vindt geen aantasting plaats, omdat in het plan gebruik wordt gemaakt van de al bestaande inrit.

Hieronder wordt alleen de onderzoeksmethode beschreven van de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd (hazelworm en levendbarende hagedis).

2.2 ONDERZOEK EN EFFECTEN OP HAZELWORM EN LEVENDBARENDE HAGEDIS

Er zijn aan de rand van het terrein, onder een plank, 3 hazelwormen aangetroffen. Deze locatie is feitelijk geen geschikt leefgebied, maar aan de randen van het plangebied worden op basis van biotoopkenmerken zowel hazelworm als levendbarende hagedis verwacht. Gericht onderzoek is na de vondst niet meer uitgevoerd, omdat de trefkans in een bosrand langs verharding zeer laag is. Ook wordt de bosrand in de plannen niet aangetast; alleen de verharding en de tijdelijke opslag van groen worden verwijderd.

In de tuin achter Leersumsestraatweg 5 wordt gezien de schaduwwerking van bomen en struiken op de bodembedekking alleen de hazelworm verwacht. Voor de levendbarende hagedis is daar te weinig zoninstraling aanwezig. Omdat hazelworm al is aangetoond binnen 50 meter, is er geen vervolgonderzoek meer uitgevoerd.

Op de verharde delen van het terrein vindt opslag van groenafval plaats. Deze tijdelijke opslag vormt met de losse objecten langs de bosrand, de bosrand zelf en de tuin geschikte leefgebied voor de hazelworm. De bosrand en de tijdelijke opslag zijn potentieel leefgebied voor levendbarende hagedis. De tuin heeft een oppervlakte van circa 1.025 m². Er is circa 540 m² geschikte bosrand aanwezig voor hazelworm en levendbarende hagedis.

De bosrand wordt bij de werkzaamheden niet aangetast waardoor voor de hazelworm en levendbarende hagedis het enige natuurlijke biotoop intact blijft. De tijdelijke opslagfunctie op de verharding en de tuin achter Leersumsestraatweg 5 zullen verdwijnen. De opslag is aan te merken als marginaal en kunstmatig leefgebied voor levendbarende hagedis en hazelworm. De tuin is aan te merken als suboptimaal leefgebied voor hazelworm.

Ligging leefgebied reptielen (blauwe lijn)

Omdat tijdelijke effecten op de bosrand, en effecten op suboptimaal biotoop voor hazelworm in de tuin, niet kunnen worden uitgesloten, wordt een ontheffing aangevraagd voor levendbarende hagedis en hazelworm.

3 UITWERKING VOORWAARDEN ONTHEFFING

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tijdelijke effecten op de bosrand, en effecten op suboptimaal biotoop voor hazelworm in de tuin, niet worden uitgesloten. De hazelworm en de levendbarende hagedis zijn niet vrijgesteld in de provincie Utrecht conform de Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, en daarmee beschermd onder de Wet natuurbescherming. Daarom wordt een ontheffing aangevraagd voor levendbarende hagedis en hazelworm.

Voor het aantasten van verblijfplaatsen van levendbarende hagedis en hazelworm wordt ook een ontheffing aangevraagd voor het aantasten van kunstmatig biotoop (groenopslag en tuin). De bosrand blijft in deze plannen ongemoeid, maar kan deels tijdelijk effecten ondervinden.

Voor soorten die nationaal zijn beschermd (hazelworm en levendbarende hagedis) dient sprake te zijn van een wettelijk belang uit de Wet natuurbescherming. Bij dit project is het volgende belang van toepassing: *Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling*.

Soort	Bescherming	Overtreding artikelen Wet natuurbescherming (Wnb)
Levendbarende hagedis (Zootoca vivipara)	Wet natuurbescherming	Artikel 3.10 lid 1 Wnb (beschadigen, vernielen, doden en verwonden)
Hazelworm (Anguis fragilis)	Wet natuurbescherming	Artikel 3.10 lid 1 Wnb (beschadigen, vernielen, doden en verwonden)

3.1 ALTERNATIEVEN

A: er bestaat geen andere bevredigende oplossing

Planologisch

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de grote woningbouwopgave zoals vastgelegd in provinciaal (actie Agenda woningmarkt voor grote woningbouwopgave), regionaal (Woningmarktregio U16) en gemeentelijk beleid (Woonvisie 2018 - 2022, woningbehoeftenonderzoek, raadsprogramma) wil de gemeente Utrechtse Heuvelrug aan de Leersumsestraatweg 5 en 9 te Doorn woningbouw realiseren.

In de Gemeentelijke Woonvisie GUH 2018-2022 worden de onderstaande speerpunten benoemd:

- Meer verdichten, bijvoorbeeld het mogelijk maken en/of faciliteren door transitie van kantoorgebouwen, verplaatsen van bedrijven uit wijken, opdelen van kavels, woningsplitsing en meer de hoogte in bouwen, zoals nader uitgewerkt zal worden in de Nota inbreidingslocaties;
- Versnelde uitgifte van bouwenvelopen op gemeentelijk vastgoed;
- Inzetten op het bevorderen van doorstroming;

- Inzetten op maximale benutting van de plancapaciteit binnen de rode contour, en daarnaast de ster van Overberg.'

De locatie Leersumsestraatweg 5 en 9 te Doorn maakt deel uit van de uitgifte van bouwenvelopen binnen GUH, waarbij de inzet is om binnen zo kort mogelijke termijn, met in achtneming van zorgvuldige toepassing van de benodigde mitigerende maatregelen, tot verkoop van de locatie over te gaan.

In de woonvisie wordt aangestuurd op het per saldo toevoegen van 1.000 woningen tot en met 2020, waarbij de volgende verdeling wordt gehanteerd:

- 25% sociaal
- 45% middenduur
- 30% duur

In aanvulling op de woonvisie is in 2015/2016 een woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. Daaruit komt naar voren dat tot 2040 in de gemeente Utrechtse Heuvelrug 935 extra woningen in de sociale sector nodig zijn om aan de toenemende vraag te voldoen. Het betreft zowel sociale koop als huur.

Het is altijd het doel van de gemeente geweest deze locatie van onder andere de voormalige gemeentewerf te bebouwen. Een alternatieve locatie voor woningbouw in de vorm van Inbreiding binnen de Rode contour is niet zomaar voorhanden, daarom is geen sprake van een alternatief voor deze ingreep.

Ecologisch

Voor de aangetroffen (beschermde) soorten worden mitigerende maatregelen getroffen door het aanbieden van alternatieve tijdelijke en permanente rust- en verblijfplaatsen. Dit alternatieve leefgebied wordt voor aanvang van het project gecreëerd, en moet beschikbaar zijn als gestart wordt met het bouwrijp maken van het plangebied. Daarnaast worden de werkzaamheden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van aangevraagde soorten. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

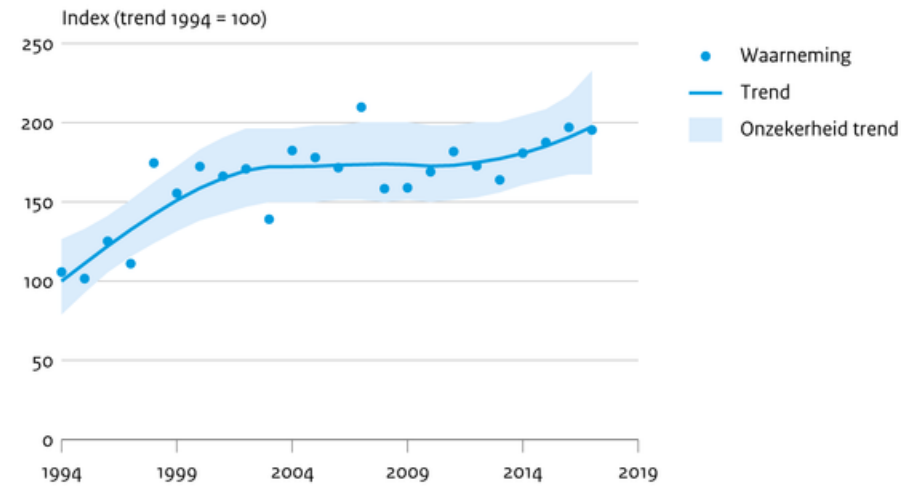
3.2 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

B: doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort

3.2.1 Reptielen

Volgens het compendium voor de leefomgeving voor de periode 1990-2017 zijn reptielen sinds 1990 vooruitgegaan in verspreiding. Ook in populatieomvang zijn reptielen sinds het begin van de aantalsmonitoring in 1994 vooruitgegaan.

Populatieaantal reptielen

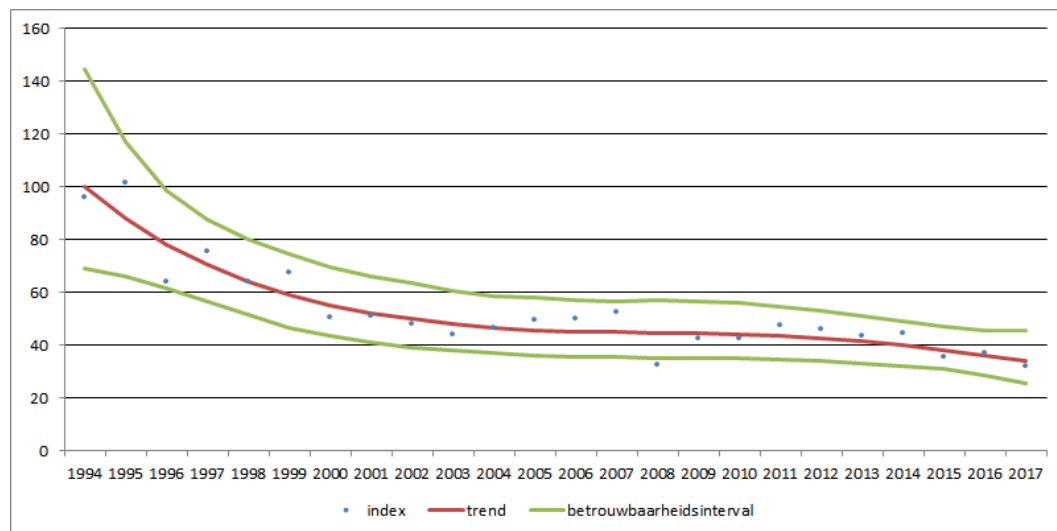

Bron: NEM (RAVON, CBS)

CBS/mei18
www.clo.nl/nl138416

3.2.2 Levendbarende hagedis

De langjarige trend van de levendbarende hagedis vertoont een matige afname (laatste 10 jaar stabiel). De vrije val van deze eens zo algemene soort lijkt gestopt (bron, www.ravon.nl).

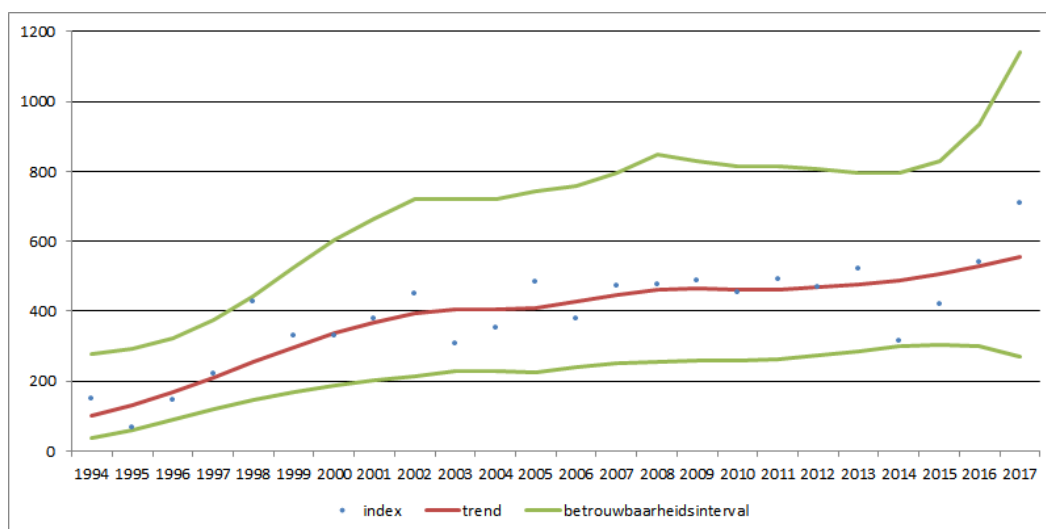

Door maatregelen te treffen, zoals het aanbieden van alternatief leefgebied, behoudt de soort het areaal leefgebied en komt het duurzaam voortbestaan van de lokale en landelijke populatie niet in gevaar.

De lokale populatie zal zich daarmee kunnen handhaven, en er is geen sprake van een effect op de gunstige staat van instandhouding. Zie voor de uitwerking van de plannen en de maatregelen hoofdstuk 4.

3.2.3 Hazelworm

De langjarige trend van de hazelworm vertoont een matige toename (laatste 10 jaar stabiel). Veel hazelwormen worden gezien op de Veluwe en op plaatjes/onderzoekstrajecten in Noord-Brabant en Drenthe (bron, www.ravon.nl).

Door maatregelen te treffen, zoals het aanbieden van alternatief leefgebied, behoudt de soort het areaal leefgebied en komt het duurzaam voortbestaan van de lokale en landelijke populatie niet in gevaar.

De lokale populatie zal zich daarmee kunnen handhaven, en er is geen sprake van een effect op de gunstige staat van instandhouding. Zie voor de uitwerking van de plannen en de maatregelen hoofdstuk 4.

3.3 BELANG VAN DE INGREEP

C: Belang van de ingreep/Nationaal beschermde soorten

Voor soorten genoemd in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming dient er sprake te zijn van een wettelijk belang uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing voor de levendbarende hagedis en hazelworm wordt aangevraagd voor het volgende belang:

- Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling

In de gemeente Utrechtse Heuvelrug heerst nog steeds krapte op de woningmarkt, zowel voor huur- als koopwoningen. Deze krapte wordt deels veroorzaakt door instroom vanuit de regio. Daarnaast is er in de gemeente een disbalans tussen het groeiend aantal huishoudens en het aanbod van woningen. Dit is terug te zien in lange

wachttijden voor sociale huurwoningen, weinig aanbod van betaalbare woningen en een beperkt aanbod van één- en tweepersoonswoningen voor bijvoorbeeld starters en senioren.

Volgens de prognoses groeit de gemeente tot 2040 met gemiddeld 140 huishoudens per jaar. Door voortgaande huishoudverdunding, o.a. als gevolg van vergrijzing, zijn er meer en voor de diverse doelgroepen geschikte woningen nodig om het aantal inwoners stabiel te houden of lichte groei op te vangen. Om in deze groeiende vraag naar woningen te kunnen voorzien heeft de gemeente in haar Woonvisie 2018-2022 vastgelegd dat er gemiddeld 140 woningen per jaar worden gebouwd.

Voor de gemeentelijke gronden die zijn opgenomen in het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties, waaronder de bovengenoemde locatie aan de Leersumsestraatweg 5 en 9 te Doorn (en voormalige gemeentewerven), heeft de gemeente in 2015 besluiten genomen over de stedenbouwkundige uitgangspunten en beoogde aantallen woningen per locatie. Buiten deze zogenaamde grex-locaties heeft de gemeente beperkt grond in eigendom om te kunnen inzetten voor potentiële woningbouw en is daarmee voor realisatie van de benodigde woningen afhankelijk van grondeigenaren en samenwerkingspartners als bijv. woningcorporaties.

4 MAATREGELEN

In deze paragraaf worden de mitigerende maatregelen uitgewerkt. Er worden maatregelen voorgeschreven om effecten te minimaliseren. Als aan de maatregelen en voorwaarden wordt voldaan, zijn vanuit de Wet natuurbescherming geen belemmeringen voor deze ingreep. Er moet overigens altijd worden voldaan aan de voorwaarden met betrekking tot de zorgplicht en het broedseizoen.

Algemeen

- Alle genoemde maatregelen worden onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd.
- Het kappen van bomen, het verwijderen van struweel en het slopen van panden dient te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (globaal 15 maart t/m 15 juli), of er moet middels gericht onderzoek door een ecooloog zijn geconcludeerd dat er geen broedende vogels aanwezig zijn.
- De voorwaarden worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie worden hiervan op de hoogte gesteld.

Specifiek voor reptielen

- De tijdelijke opslag wordt met licht materieel verwijderd, en alle losse elementen (balken, planken, takkenhopen e.d.) worden handmatig van de verharding verwijderd.
- De verharding wordt verwijderd, werkend vanaf de verharding, tot minimaal een zandvlakte van 5 meter tot de rand aanwezig is.
- Daarna worden enkele takkenrillen langs de randen geplaatst (langs enkele zijde 2 van minimaal 5 meter lengte).
- Tussen de takkenrillen en het werkkerrein worden daarna bouwhekken geplaatst om betreding te voorkomen.
- Groen in de tuin wordt met licht materieel verwijderd.
- Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april tot oktober, bij een minimale dagtemperatuur van 15°.
- In de nieuwe situatie wordt gekozen voor een natuurvriendelijke inrichting met een betere verbinding langs het plangebied, meer bos- en struweelranden met voldoende ruigte en zoninstraling. Deze elementen worden op zandruggen/wallen aangelegd.
- Langs deze bosranden worden maatregelen genomen (bijvoorbeeld het plaatsen van schapengaas rasters of takkenrillen) om betreding door mensen en honden te voorkomen.
- Tevens worden houtrillen geplaatst.
- Er worden langs enkele van de houtwallen bermen aangelegd van minimaal twee meter breed, die worden ingezaaid met een bloeirijk kruidenmengsel van inheemse soorten. Dit als mitigatie voor het verloren gaande oppervlakte van de tuin en het eventueel minder geschikt worden van de bosranden. Deze bermen worden jaarlijks alleen natuurlijk beheerd.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Brouwer, T., 2017. *Quick scan flora en fauna Leersumsestraatweg 9 te Doorn*. Laneco, Ede.

Brouwer, T., 2018. *Rapportage ecologisch Leersumsestraatweg 9 te Doorn*.

Klauwen, B. en M. Vreman, 2018, *Woningmarktanalyse Gemeente Utrechtse Heuvelrug*

Lammers et. Al. 2016, *Woonbehoefteonderzoek Utrechtse Heuvelrug 2015*

Schie, R. van et al, 2019. *Quick scan flora en fauna Leersumsestraatweg 5 te Doorn*

Team advies en beleid, 2018, *woonvisie 2018-2022*

Internet

www.PDOK.nl/viewer

www.ravon.nl

www.bij12.nl

www.RVO.nl

BIJLAGE 2 TOPOGRAFISCHE KAART

